

Het kerkgebouw

Plaats van heiligheid, ontmoeting en zakelijkheid

In maart vonden twee waardevolle bijeenkomsten met inbreng van VKB Kerkrentmeesters over kerkgebouwen plaats: het congres 'Heilige Ruimte' op 12 maart en het congres 'Kansen voor het kerkgebouw' op 20 maart op de Kerkenbeurs Noord (in samenwerking met Helderblauw). Welke gedachten uit deze bijeenkomsten zijn waardevol om met kerkrentmeesters te delen?

TEKST JOOST SCHELLING BEELD WOUTER VAN DER TOORN

De business case van het kerkgebouw

Beide bijeenkomsten gaven praktijkvoorbeelden van hoe kerkgebouwen breder in de samenleving kunnen worden ingezet, zoals als stadsklooster, Third place, Buurtbaken en diaconale taak. Wanneer de verticale rol (als heilige plek voor de geloofsgemeenschap) onder druk staat, is het verstandig de horizontale rol (als ontmoetingsplaats voor mensen van allerhande achtergrond) te versterken.

De kerkrentmeesterlijke vraag blijft: hoe worden deze vormen gefinancierd en door wie? Kerkgebouwen zijn rendabel met een gelovige gemeenschap, maar zonder hen moeten andere partijen het financiële gat dichten. Deel deze business case daarom tijdig met maatschappelijke organisaties en de (lokale) overheid.

Blijf niet alleen met de opgave rondlopen... drink (veel) koffie!

Samenwerking en verbinding waren cruciaal voor succes in de praktijkvoorbeelden. Zowel kerk als overheid heeft grote opgaven, zoals voldoende maatschappelijk vastgoed, de opgave rond vergroening van de openbare ruimte, of het realiseren van meer woningen. In veel gemeenten zijn de laatste jaren kerkenvisies opgesteld. Deze zijn meestal verworpen tot inventarisaties van het religieus erfgoed, maar ze kunnen dienen als basis voor gesprekken met de overheid over uitdagingen. Ga dus op de koffie met de organisaties en initiatieven om je heen.

Zo gaat het Stadsklooster in Leeuwarden verbindingen aan met het onderwijs en de culturele sector, maar dat realiseer je niet meteen. Werk aan vertrouwen en geef ook aan welke (speel)ruimte je hen in het gebouw kunt geven. Zet de deuren van je gebouw regelmatig open, attendeer de buurt op de mogelijkheden of laat ze met de vragen van het Kerkblik (zie pagina 29) door jouw ruimte lopen. Blikken van buiten reiken je soms verrassende (nieuwe) inzichten aan.

Heiligheid als waarde(n)creatie

Kerkgebouwen zijn een verademing in een gehaaste samenleving, omdat ze je opnemen in een groter verhaal en bezielend verband. Deze pleisterplaatsen van verstillend zijn schaars, aldus burgemeester Sybrand van Haersma Buma bij de ontvangst van het eerste magazine 'Heilige Ruimte' in Leeuwarden (te bestellen via www.vuurbaak.nl/product/heilige-ruimte/). Geloofsgemeenschappen voegen waarde toe aan de samenleving, maar zijn zich daar vaak niet van bewust en vinden hier moeilijk de woorden voor. Een goed voorbeeld van maatschappelijke en persoonlijke reflecties aan de hand van de heiligheid van het kerkgebouw is 'Voor wie maar stil wil worden. Een boodschap vanuit de kathedraal van Chartres' van Bart Gijsbertsen en Jan Willem Kirpestein. Het lijkt mij prachtig als we de komende tijd dit soort bespiegelingen ontvangen bij onze Nederlandse kerkgebouwen. Ze kunnen bijdragen aan een bewustwording rond het kerkgebouw die er in onze samenleving nog maar weinig is, maar waar ze wel naar verlangt.

Win een exemplaar van het magazine 'Heilige Ruimte'

